

Dosarul nr. 2r-237/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, V. Cotorobai)

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind nefondată cererea lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii privind sechestrarea mijloacelor financiare, a bunurilor mobile și imobile aflate în proprietatea Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni în limita pretențiilor înaintate în cererea de majorare a cuantumului acțiunii în procedura de apel

constată:

La 18 iunie 2015, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito” SA, intervenient accesoriu Cristina Ciobănică cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, art. 38, 39 alin. (13), 67-69, 166-182 CPC, art. 8, 513, 514, 572, 585, 602, 606, 619, 624, 663, 1301, 1307, 1315, 1328, 1330 Cod civil, Hotărârii nr. 11 din 16 decembrie 2013 a Plenului Curții Supreme de Justiție, Hotărârii nr. 9 din 24 decembrie 2010 a Plenului Curții Supreme de Justiție, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din

contul pârâtului în folosul lui a sumei de 83569,46 de lei constituită din 80277 de lei – despăgubirea de asigurare, 1285,53 de lei – dobânda de întârziere pentru perioada 25 mai 2015 – 18 iunie 2015, 2006,93 de lei – penalitatea de întârziere pentru perioada 25 mai 2015 – 18 iunie 2015, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus și cerere de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat aplicarea sechestrului în limita sumei revendicărilor din acțiune, inclusiv a sumei pentru taxa de stat achitată în acest litigiu și anume, în limita sumei de 86076,54 de lei pe sumele de bani ale pârâtului din conturile sale bancare, aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale pârâtului în limita sumei revendicărilor din acțiune și a sumei achitate pentru taxa de stat – 86076,54 de lei, punerea în sarcina executorului judecătoresc evaluarea corespunzătoare a bunurilor supuse sechestrului, interzicerea oricărei operări/înregistrări în Registrul de Stat al Întreprinderilor a Camerei Înregistrării de Stat a modificărilor în actele de constituire a CIA „Asito” SA, în cazul începerii procedurii de reorganizare/lichidare/insolvabilitate/faliment în privința pârâtului suspendarea acțiunilor de procedură în derularea acestor evenimente până la o hotărâre irevocabilă în acest litigiu.

Prin încheierea din 30 iunie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă parțial cererea lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan.

A fost aplicat sechestrul pe sumele bănești aflate pe conturile bancare și/sau bunurile mobile și imobile ale pârâtului CIA „Asito” SA în limita cuantumului acțiunii de 86076,54 de lei.

A fost pusă în sarcina executorului judecătoresc evaluarea corespunzătoare a bunurilor supuse sechestrului.

Prin decizia din 28 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de CIA „Asito” SA și menținută încheierea din 30 iunie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Prin cererea cu privire la majorarea cuantumului acțiunii, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a solicitat admiterea acesteia, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 34745,65 de lei constituite din 22302,71 de lei – dobânda de întârziere pentru perioada 19 iunie 2015 – 7 iunie 2016, 12442,94 de lei – penalitate de întârziere pentru perioada 19 iunie 2015 – 7 iunie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat achitate suplimentar în sumă de 1042,36 de lei, a onorariului executorului judecătoresc pentru asigurarea acțiunii suplimentare calculate prin majorare.

Totodată, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus și cerere suplimentară de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat aplicarea sechestrului în limita sumei revendicărilor din acțiunea suplimentară de majorare a cuantumului, inclusiv a sumei pentru taxa de stat achitată și anume, în limita sumei de 35788,01 de lei pe sumele de bani ale pârâtului din conturile sale bancare, aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale pârâtului în limita sumei revendicărilor suplimentare – 35788,01 de lei și punerea în sarcina executorului judecătoresc Cornelia Balan evaluarea corespunzătoare a bunurilor supuse sechestrului.

Prin încheierea din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă cererea lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan.

Aplicat sechestrul pe mijloacele bănești aflate pe conturile bancare și/sau bunurile mobile și imobile ale pârâtului CIA „Asito” SA în limita cuantumului acțiunii suplimentare de 35788,01 de lei.

A fost pusă în sarcina executorului judecătoresc evaluarea corespunzătoare a bunurilor supuse sechestrului.

Prin decizia din 18 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de CIA „Asito” SA și menținută încheierea din 13 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la CIA „Asito” SA în beneficiul lui Oleg Sultan suma de 80277 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 3198,60 de lei cu titlu de penalitate pentru 180 de zile, 5222,78 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 19 iunie 2015 – 7 iunie 2016 și cheltuielile judiciare, inclusiv taxa de stat în mărime de 2660,95 de lei, 4000 cheltuielile executorului judecătoresc, 6000 de lei cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 101359,33 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 27 iulie 2018, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 28 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea acesteia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea ce ține de sumele respinse ca neîntemeiate pentru încasarea dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În aceeași zi, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului acțiunii, prin care a solicitat admiterea cererii de majorare a cuantumului sumei acțiunii prin calcularea dobânzii de întârziere pentru perioada 8 iunie 2016 – 31 iulie 2018, încasarea din contul CIA „Asdito” SA în beneficiul lui a sumei de 29668,40 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 8 iunie 2016 – 31 iulie 2018, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a taxei de stat achitate suplimentar în sumă de 667,60 de lei, a onorariului executorului judecătoresc pentru asigurarea acțiunii suplimentar calculate prin majorare în sumă.

Totodată, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan a depus și cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului pe sumele de bani ale CIA „Asito” SA din conturile sale bancare, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale intimatului în limita sumei datoriei pecuniare calculate suplimentar prin cerere de majorare a cuantumului acțiunii și anume, a sumei de 30366 de lei.

Prin încheierea din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind nefondată cererea lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii privind sechestrarea mijloacelor financiare, a bunurilor mobile și imobile aflate în proprietatea

CIA „Asito” SA în limita pretențiilor înaintate în cererea de majorare a cuantumului acțiunii în procedura de apel în sumă de 30366 de lei.

La 1 octombrie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri prin care să fie dispusă aplicarea sechestrului pe sumele de bani ale CIA „Asito” SA din conturile sale bancare, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile ale intimatului în limita sumei datoriei pecuniare calculate suplimentar prin cerere de majorare a cuantumului acțiunii și anume, a sumei de 30366 de lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a desconsiderat că prin cererea de asigurare a acțiunii depusă în instanța de apel, dânsul a menționat că măsurile de asigurare (ca fiind măsuri procesuale) au un caracter temporar și sunt menite să asigure actul judecătoresc, care poate fi emis, precum și trebuie să contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată printr-o hotărâre definitivă.

Instanța de apel a omis faptul că măsura de asigurare reprezintă o importantă garanție de protejare și reparare reală a drepturilor reclamantului, care se prezintă sub formă pecuniară.

Totodată, instanța de apel a ignorat că în susținerea cererii depuse și pentru temeinicia solicitărilor pentru asigurarea acțiunii, la materialele cauzei au fost anexate somările recepționate de intimată rămase fără niciun răspuns, facturile și actele de execuție a cheltuielilor suportate de el aduse la cunoștință, dar ignorate de ultima.

A mai precizat că a fost omisă necesitatea aplicării operative a măsurilor de asigurare în situația creată, deoarece există riscurile care ar genera prin neaplicarea sechestrului solicitat la timp, riscul că intimata ar putea să se eschiveze cu orice preț de la îndeplinirea obligației de rambursare a datoriei prin distrugerea, înstrăinarea, dispariția bunurilor sale, ridicarea mijloacelor bănești din conturile sale bancare, îndeosebi în situația în care starea financiară a CIA „Asito” SA nu s-a ameliorat și se menține de a fi cu instituirea specială a administrării din partea BNM, având riscul de insolvență, lichidare, dizolvare etc.

Astfel, a fost ignorat și faptul că creanța pe care o invocă a ajuns la scadență în anul 2015, iar intimata nu a manifestat nicio atitudine de îngrijorare, nu a rambursat datoria pecuniară, nu a răspuns somărilor, examinarea acțiunii în prima instanță în mare parte a fost târăgănată din cauza atitudinii CIA „Asito” SA.

La emiterea soluției recurate, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că temeiurile asigurării acțiunii nu sunt enumerate expres în art. 174 CPC.

Prin urmare, nu pot fi reținute cele invocate de instanța de apel precum că nu a fost identificat niciun temei legal și de fapt pentru aplicarea măsurii de asigurare, or, refuzul achitării datoriei pecuniare, ignorarea și neexecutarea îndelungată a obligației pecuniare devenită scadentă în anul 2015, precum și menținerea situației incerte a debitorului pe plan financiar și de administrare constituie riscuri ce ar genera imposibilitatea de a fi executată hotărârea pe viitor.

A obiectat că instanța de apel neîntemeiat a respins aplicarea măsurii de asigurare, examinând formal cererea de asigurare a acțiunii, fără a pătrunde în esența celor invocate de el, fără a identifica necesitatea aplicării măsurilor de asigurare, dictată și rezultată din anumite riscuri.

În consecință, a menționat că încheierea recurată nu conține suficiente motive a concluziilor instanței de apel cu referire la legea guvernată, iar acele concluzii prezentate în acest act judecătoresc sunt în mod eronat interpretate prin prisma normei art. 174 CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Cristina Sultan la 14 septembrie 2018, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 231 vol. II).

Dat fiind faptul că data de 29 septembrie 2018 a fost zi de sâmbătă, iar 30 septembrie 2018 – zi de duminică, prin urmare zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) CPC, ultima zi de depunere a recursului se constată a fi 1 octombrie 2018, ca următoarea zi lucrătoare.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 1 octombrie 2018 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit prevederilor art. 174 alin. (1) CPC, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, precum și prevederile art. 177 alin. (1) CPC, potrivit cărora în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Reieșind din normele legale care reglementează asigurarea acțiunii, Colegiul va reține că această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

Astfel, este de înțeles că instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariție,

degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Distinct de cele menționate mai sus, instanța de recurs relevă că la examinarea cererii de asigurare a acțiunii, este important ca în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul și temeiul acțiunii principale, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum și în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Astfel, reieșind din sensul normelor legale raportate la caz, Colegiul va nota că Oleg Sultan, depunând cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, nu a invocat careva circumstanțe ce ar motiva necesitatea aplicării măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului asupra mijloacelor financiare, bunurilor imobile și mobile ale intimatului în sumă de 30 366 de lei ce constituie valoarea pretențiilor din cererea de majorare a cuantumului cerințelor în instanța de apel.

Mai cu seamă că pretenția asupra căreia se solicită a fi luate măsuri de asigurare la caz, nu se referă la creanța principală, dar la încasarea dobânzii de întârziere, care are un caracter de sancțiune de neexecutare a creanței de bază.

Instanța de recurs va reține și faptul că în cazul speței, solicitantul aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, odată cu majorarea pretențiilor în privința încasării dobânzii de întârziere, nu a prezentat probe concludente și pertinente în susținerea faptului că debitorul se va sustrage de la executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acestei pretenții.

Iar în situația unor susțineri declarative și neprobate cu privire la necesitatea aplicării acestora, solicitarea se va respinge, or, în sensul art. 177 CPC este de înțeles că, cererea de asigurare a acțiunii urmează a fi motivată, indicându-se în aceasta motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan.

Se menține încheierea din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Sultan, reprezentat de avocatul Cristina Sultan împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere, a penalităților și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari